

Rada
Európskej únie

V Bruseli 8. septembra 2023
(OR. en)

12772/23

**Medziinštitucionálny spis:
2023/0319(NLE)**

**UK 168
RECH 389
ESPACE 48
BUDGET 25**

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Komu:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2023) 527 final
Predmet:	Návrh ROZHODNUTIA RADY o pozícii, ktorá sa má zaujať v mene Európskej únie v Osobitnom výbore pre účasť na programoch Únie

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2023) 527 final.

Príloha: COM(2023) 527 final

V Bruseli 7. 9. 2023
COM(2023) 527 final

2023/0319 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o pozícii, ktorá sa má zaujať v mene Európskej únie v Osobitnom výbore pre účasť na programoch Únie

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. PREDMET NÁVRHU

Tento návrh sa týka rozhodnutia, ktorým sa stanovuje pozícia, ktorá sa má zaujať v mene Únie v Osobitnom výbore pre účasť na programoch Únie (ďalej len „osobitný výbor“) v súvislosti s pripravovanou zmenou prílohy 47 „Plnenie finančných podmienok“ (ďalej len „príloha 47“) k Dohode o obchode a spolupráci medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu na jednej strane a Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska na strane druhej a prijatím návrhu protokolu I „Programy a činnosti, na ktorých sa Spojené kráľovstvo zúčastňuje“ (ďalej len „protokol I“) a návrhu protokolu II „o prístupe Spojeného kráľovstva k službám zriadeným v rámci určitých programov a činností Únie, na ktorých sa Spojené kráľovstvo nezúčastňuje“ (ďalej len „protokol II“).

2. KONTEXT NÁVRHU

2.1. Dohoda o obchode a spolupráci medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu na jednej strane a Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska na strane druhej

Dohoda o obchode a spolupráci medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu na jednej strane a Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska (ďalej len „Spojené kráľovstvo“) na strane druhej (ďalej len „dohoda“) nadobudla platnosť 1. mája 2021¹. V piatej časti dohody „ÚČASŤ NA PROGRAMOCH ÚNIE, SPRÁVNE FINANČNÉ RIADENIE A FINANČNÉ USTANOVENIA“ sa stanovujú pravidlá účasti Spojeného kráľovstva na programoch, činnostiach a službách Únie.

V článku 710 ods. 1 dohody sa stanovuje, že Spojené kráľovstvo sa zúčastňuje na programoch alebo činnostiach Únie alebo vo výnimočných prípadoch na ich časti, ktoré sú otvorené jeho účasti a ktoré sú uvedené v protokole I, a prispieva k nim.

V článku 731 ods. 1 sa stanovuje, že ak sa Spojené kráľovstvo nezúčastňuje na programe alebo činnosti, môže mať aj tak prístup k službám poskytovaným v rámci programov a činností Únie za podmienok stanovených v dohode, základných aktoch a v súlade s akýmikoľvek inými pravidlami, ktoré sa týkajú vykonávania programov a činností Únie. V článku 731 ods. 2 sa ďalej stanovuje, že služby a osobitné podmienky účasti Spojeného kráľovstva sa stanovujú v protokole II.

Protokoly však nebolo možné uzavrieť ako súčasť dohody, keďže účasť na programoch a činnostiach bola podmienená predchádzajúcim nadobudnutím účinnosti základných aktov, ktoré ešte neboli prijaté. Zmluvné strany následne vydali spoločné vyhlásenie o účasti na programoch Únie a prístupe k službám programu (ďalej len „spoločné vyhlásenie“).

Vzhľadom na pridruženie Spojeného kráľovstva k určitým programom Únie od začiatku roka 2024 sa v článku 1 protokolu I stanovuje, že Spojené kráľovstvo sa od 1. januára 2024 zúčastňuje na programoch a činnostiach Únie alebo ich častiach zriadených týmito základnými aktmi a prispieva k nim:

¹ Rozhodnutie Rady (EÚ) 2021/689 z 29. apríla 2021 o uzavretí, v mene Únie, Dohody o obchode a spolupráci medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu na jednej strane a Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska na strane druhej a Dohody medzi Európskou úniou a Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska o bezpečnostných postupoch pri výmene a ochrane utajovaných skutočností (Ú. v. EÚ L 149, 30.4.2021, s. 2 – 9).

- nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/696 z 28. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje Vesmírny program Únie a Agentúra Európskej únie pre vesmírny program a ktorým sa zrušujú nariadenia (EÚ) č. 912/2010, (EÚ) č. 1285/2013 a (EÚ) č. 377/2014 a rozhodnutie č. 541/2014/EÚ, pokiaľ ide o pravidlá uplatniteľné na zložku uvedenú v článku 3 ods. 1 písm. c) uvedeného nariadenia („Copernicus“),
- nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/695 z 28. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie, stanovujú jeho pravidlá účasti a šírenia a zrušujú nariadenia (EÚ) č. 1290/2013 a (EÚ) č. 1291/2013, pokiaľ ide o pravidlá uplatniteľné na zložky uvedené v článku 1 ods. 2 písm. a) a b) uvedeného nariadenia,
- rozhodnutie Rady (EÚ) 2021/764 z 10. mája 2021, ktorým sa zriaďuje osobitný program na vykonávanie programu Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie a zrušuje rozhodnutie 2013/743/EÚ.

Okrem toho sa v článku 1 protokolu II stanovuje, že Spojené kráľovstvo má za podmienok stanovených v dohode, v základných aktoch a akýchkoľvek iných pravidlách týkajúcich sa vykonávania príslušných programov a činností Únie prístup k týmto službám:

- služby dohľadu nad kozmickým priestorom a sledovania tohto priestoru (ďalej len „SST“), ako sú vymedzené v článku 55 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/696, ktorým sa zriaďuje Vesmírny program Únie a Agentúra Európskej únie pre vesmírny program a ktorým sa zrušujú nariadenia (EÚ) č. 912/2010, (EÚ) č. 1285/2013 a (EÚ) č. 377/2014 a rozhodnutie č. 541/2014/EÚ.

Protokoly I a II sa uplatňujú od štvrtého roku viacročného finančného rámca Únie na roky 2021 – 2027. Spojené kráľovstvo nebude v rokoch 2021 – 2023 pridružené k uvedeným programom Únie. Preto sú potrebné zmeny prílohy 47.

Osobitný výbor pre účasť na programoch Únie je zriadený článkom 8 ods. 1 písm. s) dohody.

V článku 714 ods. 11 dohody sa stanovuje, že Osobitný výbor pre účasť na programoch Únie môže zmeniť prílohu 47. Okrem toho sa v článku 710 ods. 2 a článku 731 ods. 3 dohody stanovuje, že Osobitný výbor pre účasť na programoch Únie má prijať protokol I a protokol II.

2.2. Pripravované akty Osobitného výboru pre účasť na programoch Únie

Osobitný výbor má zmeniť prílohu 47 a prijať protokol I a protokol II (ďalej len „pripravované akty“).

Účelom pripravovaných aktov je umožniť účasť Spojeného kráľovstva a subjektov Spojeného kráľovstva na programoch Únie a prístup k službám programu, ako sa uvádza vyššie.

Pripravované akty sa stanú pre zmluvné strany záväznými ako súčasť dohody v súlade s článkom 778 ods. 1 dohody, v ktorom sa stanovuje, že „[p]rotokoly, prílohy a dodatky k tejto dohode, ako aj poznámky pod čiarou v tejto dohode tvoria neoddeliteľnú súčasť tejto dohody“. V súlade s pravidlom 9 v spojení s pravidlom 13 ods. 1 prílohy 1 k dohode sa v rozhodnutiach prijatých osobitným výborom uvedie dátum, ku ktorému nadobúdajú účinnosť.

3. POZÍCIA, KTORÁ SA MÁ ZAUJAŤ V MENE ÚNIE

Navrhuje sa, aby sa súhlasilo s prijatím protokolov I a II a so zmenou prílohy 47 k dohode, pokiaľ ide o účasť Spojeného kráľovstva a subjektov Spojeného kráľovstva na programoch Únie.

4. PRÁVNÝ ZÁKLAD

4.1. Procesnoprávny základ

4.1.1. Zásady

V článku 218 ods. 9 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) sa stanovujú rozhodnutia, ktorými sa určujú „pozície, ktoré sa majú prijať v mene Únie v rámci orgánu zriadeného dohodou, keď je tento orgán vyzvaný prijať akty s právnymi účinkami s výnimkou aktov dopĺňajúcich alebo meniacich inštitucionálny rámec danej dohody.“

Pojem „akty s právnymi účinkami“ zahŕňa akty, ktoré majú právne účinky na základe pravidiel medzinárodného práva, ktorým sa riadi predmetný orgán. Zahŕňa aj nástroje, ktoré nemajú záväzný účinok podľa medzinárodného práva, ale „môžu rozhodujúcim spôsobom ovplyvniť obsah právnej úpravy prijatej normotvorcom EÚ“².

4.1.2. Uplatnenie na tento prípad

Osobitný výbor pre účasť na programoch Únie je orgán zriadený dohodou, konkrétne Dohodou o obchode a spolupráci medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu na jednej strane a Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska na strane druhej.

Akt, na ktorého prijatie sa osobitný výbor vyzýva, predstavuje akt s právnymi účinkami. Pripravovaný akt bude záväzný podľa medzinárodného práva v súlade s článkom 778 ods. 1 dohody.

Pripravovaným aktom sa nedoplnia ani nemení inštitucionálny rámec dohody.

Procesnoprávnym základom navrhovaného rozhodnutia je preto článok 218 ods. 9 ZFEÚ.

4.2. Hmotnoprávny základ

4.2.1. Zásady

Hmotnoprávny základ rozhodnutia podľa článku 218 ods. 9 ZFEÚ závisí predovšetkým od cieľa a obsahu pripravovaného aktu, v súvislosti s ktorým sa zaujíma pozícia v mene Únie. Ak pripravovaný akt sleduje dva ciele alebo obsahuje dve zložky a ak jeden z týchto cieľov alebo jednu z týchto zložiek možno určiť ako hlavnú, zatiaľ čo druhý cieľ alebo druhá zložka je len vedľajšia, rozhodnutie podľa článku 218 ods. 9 ZFEÚ musí byť založené na jedinom hmotnoprávnom základe, a to na tom, ktorý si vyžaduje hlavný alebo prevažujúci cieľ alebo zložka³.

Ak pripravovaný akt sleduje viacero cieľov zároveň alebo obsahuje viacero zložiek, ktoré sú nerozlučne spojené bez toho, aby jeden cieľ alebo zložka boli oproti ostatným vedľajšie, hmotnoprávny základ rozhodnutia podľa článku 218 ods. 9 ZFEÚ bude musieť výnimočne zahŕňať viaceré zodpovedajúce právne základy.

4.2.2. Uplatnenie na tento prípad

Pripravovaný akt sleduje ciele a obsahuje zložky v oblasti výskumu a technologického rozvoja a kozmického priestoru. Tieto aspekty pripravovaného aktu sú nerozlučne spojené bez toho, aby jeden cieľ alebo zložka boli oproti ostatným vedľajšie.

² Rozsudok Súdneho dvora zo 7. októbra 2014, Nemecko/Rada, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, bod 63.

³ Rozsudok zo 4. septembra 2018, Komisia/Rada, C-244/17, EU:C:2018:662, bod 38.

Hmotnoprávny základ navrhovaného rozhodnutia preto obsahuje tieto ustanovenia: Zmluva o fungovaní Európskej únie, a najmä jej článok 173 ods. 3, článok 182 ods. 1 a 4, článok 183, článok 188 druhý odsek a článok 189 ods. 2.

4.3. Záver

Právnym základom navrhovaného rozhodnutia by mal byť článok 173 ods. 3, článok 182 ods. 1 a 4, článok 183, článok 188 druhý odsek a článok 189 ods. 2 v spojení s článkom 218 ods. 9 ZFEÚ.

5. UVEREJNENIE PRIPRAVOVANÉHO AKTU

Keďže rozhodnutie Osobitného výboru pre účasť na programoch Únie, ktorým sa mení príloha 47 a prijímajú sa protokoly I a II, má právne účinky, je vhodné, aby sa rozhodnutie Osobitného výboru pre účasť na programoch Únie po prijatí uverejnilo v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o pozícii, ktorá sa má zaujať v mene Európskej únie v Osobitnom výbore pre účasť na programoch Únie

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä jej článok 173 ods. 3, článok 182 ods. 1 a 4, článok 183, článok 188 druhý odsek a článok 189 ods. 2 v spojení s článkom 218 ods. 9,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

- (1) Dohoda o obchode a spolupráci medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu na jednej strane a Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska na strane druhej (ďalej len „dohoda“) bola uzavretá rozhodnutím Rady (EÚ) 2021/689¹ a nadobudla platnosť 1. mája 2021.
- (2) Podľa článku 710 ods. 2 a článku 731 ods. 3 dohody má Osobitný výbor pre účasť na programoch Únie zriadený článkom 8 ods. 1 písm. s) dohody (ďalej len „osobitný výbor“) prijať protokol I „Programy a činnosti, na ktorých sa Spojené kráľovstvo zúčastňuje“ (ďalej len „protokol I“) a protokol II „o prístupe Spojeného kráľovstva k službám zriadeným v rámci určitých programov a činností Únie, na ktorých sa Spojené kráľovstvo nezúčastňuje“ (ďalej len „protokol II“).
- (3) Podľa článku 714 ods. 11 dohody môže osobitný výbor zmeniť prílohu 47 „Plnenie finančných podmienok“ (ďalej len „príloha 47“).
- (4) Príloha 47, ako aj protokoly I a II tvoria neoddeliteľnú súčasť dohody.
- (5) Je vhodné stanoviť pozíciu, ktorá sa má zaujať v mene Únie v osobitnom výbore, pokiaľ ide o prijatie protokolov a zmenu prílohy 47,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Pozícia, ktorá sa má zaujať v mene Únie v osobitnom výbore zriadenom článkom 8 ods. 1 písm. s) dohody v súvislosti s rozhodnutím, ktoré sa má prijať podľa článku 710 ods. 2, článku 714 ods. 11 a článku 731 ods. 3 dohody, je založená na návrhu rozhodnutia osobitného výboru pripojenom k tomuto rozhodnutiu.

¹ Rozhodnutie Rady (EÚ) 2021/689 z 29. apríla 2021 o uzavretí, v mene Únie, Dohody o obchode a spolupráci medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu na jednej strane a Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska na strane druhej a Dohody medzi Európskou úniou a Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska o bezpečnostných postupoch pri výmene a ochrane utajovaných skutočností (Ú. v. EÚ L 149, 30.4.2021, s. 2 – 9).

Menšie technické zmeny návrhu rozhodnutia môžu zástupcovia Únie v osobitnom výbore odsúhlasiť bez ďalšieho rozhodnutia Rady.

Článok 2

Toto rozhodnutie je určené Komisii.

V Bruseli

*Za Radu
predseda/predsedička*